

SUSK_42 Uměnovědná propedeutika

Čtvrté téma: Základní pojmy – dějiny ornamentu, náměty a symboly ve výtvarném umění

Videonahrávka první přednášky **Ornamenty** (Medial)

<https://medial.phil.muni.cz/Player/GIAGbhJh>

Videonahrávka druhé přednášky **Secese aneb vláda ornamentu** (Medial)

<https://medial.phil.muni.cz/Player/FEEC3bFa>

Videonahrávka třetí přednášky **Uvedení do křesťanské ikonografie** (Medial)

<https://medial.phil.muni.cz/Player/ECIcdHgH>

Odkazy k tématu

Literatura, která je dostupná v online formě ve Vám přístupné digitální knihovně.

HALL, James. *Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění*. Vyd. 2., v Pasece 1. Praha: Paseka, 2008. ISBN 9788071859024.

RULÍŠEK, Hynek. *Postavy, atributy, symboly: Slovník křesťanské ikonografie*. 2., upr. vyd. [České Budějovice]: Karmášek, 2006. ISBN 8023974343.

HEROUT, Jaroslav. *Jak poznávat kulturní památky*. Praha: Mladá fronta, 1986.

HUBATOVÁ-VACKOVÁ, Lada. *Tiché revoluce uvnitř ornamentu: Studie z dějin uměleckého průmyslu a dekorativního umění v letech 1880-1930*. Praha: VŠUP, 2011. ISBN 978-80-86863-18-4.

Základní publikace *The Grammar of Ornament* Owena Jonese je k dispozici v pdf původního vydání:

https://books.google.cz/books?id=hRBBAAAACAAJ&printsec=frontcover&dq=owen+jones+the+grammar+of+ornament+pdf&hl=cs&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

Otázky

- 1) S jakými typy ornamentů se setkáváme v raném novověku? Jak mohou pomoci při časovém určování děl?
- 2) Jak vznikl název rokoko? Jaké byly návraty k rokoku v 19. a na počátku 20. století?
- 3) Co je *Gramatika ornamentu* Owena Jonese? Jaký měla další vliv?
- 4) Jak s ornamentem pracovala secese? Proč jej odmítal Adolf Loos?
- 5) Jak je zobrazována Nejsvětější Trojice?
- 6) S jakými atributy bývají zobrazováni nejznámější křesťanští světcí a světice? Uvedte konkrétní příklady. Popište skupiny světců: patroni Čech, Moravy a Slezska – církevní otcové – čtrnáct svatých pomocníků.
- 7) Z jakých zdrojů čerpá křesťanská ikonografie?
- 8) Popište personifikované alegorie podle J. Halla: čtyři části světa, čtyři roční období, čtyři temperamenty, čtyři živly, sedmero svobodných umění.